

היחידה להוראת שפות זרות, המחלקה ללימודים רב תחומיים
המחלקה להיסטוריה כללית

152.1.1061/1271 **יונית למתחילים**

8 נק"ז שנתי, 4 שעות שבועיות, ב' 10-12, ה' 10-12

ד"ר נורית שובל-דודאי

שעת קבלה: יום ה' 0900-1000 בתיאום מראש 74/312 shovaldu@bgu.ac.il

תיאור הקורס: רוב הספרות היוונית הקלאסית נכתבה בניב האטי באתונה שבאיזור אטיקה במאות IV, V לפסה"נ. בתקופה ההלניסטית, הרומית והביזנטית שימשה האטי כבסיס ללשון הקוינה, לשון עולמית במזרח ההלניסטי, אשר בה נכתבו תרגום השבעים והברית החדשה, ואשר שימשה בסיס ליוונית המודרנית.

לימוד היוונית הקלאסית שנכתבה באתונה ישמש בסיס לקריאת טקסטים ארכאיים, מאוחרים, ובדיאלקטים אחרים, ויאפשר קריאת יצירות מופת בסוגות הספרותיות השונות, החל באפוסים של הומרוס והסידוס, טרגדיות של איסכילוס, סופוקלס ואוריפידס וקומדיות של אריסטופאנס ומנדרוס, נואמים, ליסיאס, איסוקרטס, איסכניס ודמוסתנס, היסטוריונים, הרודוטוס ותוקידידס, פילוסופים, אפלטון ואריסטו, משוררים לסוגיהם ועוד.

היוונית הקלאסית השתמרה בכתובים ספרותיים או טכניים, אך קיימות עדויות גם ללשון מדוברת בז'אנרים של קומדיה או אפיסטולוגרפיה, או במקורות אחרים כגון פפירוסים וכתובות.

מטרת הקורס: לימוד יסודות הלשון היוונית העתיקה, תורת הצורות ותחביר, רכישת אוצר מילים, ומיומנות שימוש במילון ובספרות משנית לשם קריאת טקסטים מקוריים ביוונית.

חובות הקורס: נוכחות על פי חוקי הפקולטה, הגשה שוטפת של תרגילים, כארבעה בחנים ומבחנים במהלך השנה לשם לימוד החומר לקראת המבחן הסופי.

אופן ההוראה: הקורס יתנהל במידת האפשר באופן פרונטלי. אם לא תתאפשר הוראה פרונטלית, יתנהל באופן מקוון.

ציון: 90% ציון המבחן הסופי 10% חובות הקורס.

על פי תקנון הפקולטה ציון עובר בקורס מותנה בציון עובר בבחינה (לפחות 56 בקורסי תואר ראשון). רק לאחר שהסטודנט עבר את הבחינה ניתן לשקלל את המרכיבים הנוספים של הקורס (תרגילים, בחנים, עבודות וכו'), על מנת לקבל את הציון הסופי בקורס. תלמיד שלא נכח בקורס ב-80% מהשיעורים אינו זכאי לגשת לבחינה (הן בשיעורים פרונטליים הן בהוראה מקוונת בפגישות זום). מעבר שני חלקי הקורס בציון עובר בכל חלק מהווה תנאי לקבלת ציון סופי בקורס שנתי, במידה ונכשל בחלק אחד לא יוכל לקבל ציון סופי בקורס.

ביבליוגרפיה :

ספר הלימוד : רעננה מרידור, יונית למתחילים. ספר לימוד, ירושלים.

מילון :

Henry D. Liddell and Robert Scott, *An Intermediate Greek-English Lexicon*, Oxford.

דקדוק ותחביר :

Herbert W. Smyth, *Greek Grammar*, Cambridge MA 1920.

Donald J. Mastrorarde, *Introduction to Attic Greek*, Berkeley and LA 1993.

Edward Schwyzer, *Griechische Grammatik*, München 1953.

Raphael Kühner, Bernhard Gerth, *Ausführliche Grammatik der griechischen Sprache*, Hannover-Leipzig 1898 3rd ed.

Georgios K. Giannakis, ed., *Encyclopedia of Ancient Greek Language and Linguistics*, Thessaloniki 2014.

William Sidney Allan, *Vox Graeca, A Guide to the Pronunciation of Classical Greek*, Cambridge 1987.

היסטוריה של יונית עתיקה :

Alex F. Christidis, ed., *A History of Ancient Greek. From the Beginnings to Late Antiquity*, Cambridge 2007.

- Nicholas De Lange, 'Greek Influence on Hebrew'.

Geoffrey C. Horrocks, *Greek. A History of the Language and its Speakers*, UK 1997, 2012 2nd ed.

Egbert J. Bakker, ed., *A Companion to the Ancient Greek Language*, UK 2010.

Franco Montanari and Stephanos Matthaios, *Brill's Companion to Ancient Greek Scholarship*, Leiden 2015.

Franco Montanari, *The Brill Dictionary of Ancient Greek*, M. Goh and Ch. Schroeder, eds., Leiden and Boston 2015.

Georgios K. Giannakis et al. eds., *Encyclopedia of Ancient Greek Language and Linguistics*, Leiden and Boston 2014.

Simon Hornblower, Antony Spawforth, *The Oxford Classical Dictionary*, third ed., Oxford 1996.

Online resources:

Perseus Digital Library.

Encyclopedia of Ancient Greek Language and Linguistics, Brill 2014.

I	מבוא : השפה היוונית, האלפבית היווני
II	שם העצם נטייה II זכר, נושא נסתר, מיליות, הפועל inf.praes.act., ind.praes.act.
III	שם התואר נטייה II זכר, הפועל ind.praes.act., משפט שמני, שימושי תווית היידוע
IV	הפועל imp.praes.act., הטעמות, מקום שם התואר כמגדיר/מתאר, היבט גזע praes.
V	כינוי גוף III זכר, הטעמת מיליות, מקום שם התואר כלואי מצב, שימושי תווית היידוע, תמורה, מיקום כינוי גוף III, מילות יחס, שלילת הציווי, מיליות
VI	שם העצם נטייה II סתמי, נושא פעלי לנושא סתמי, שם תואר מועצם ומינו, העצמת מתארי השם באמצעות תווית היידוע, genetivus partitivus, שימושי תווית היידוע
VII	תואר הפועל, הטעמת מילים אנקליטיות, שם הפועל
VIII	שם העצם נטייה II נקבה, הפועל ind., imp., inf., part., praes.med.-pass., הבינוני, המשפט הפאסיבי
IX	שם התואר נטייה I נקבה, הפועל medium, deponens
X	כינויים רומזים, כינויי גוף, כינוי השאלה
XI	כינוי הזיקה, הכינוי החוזר, αὐτός כלואי מצב
XII	שם עצם ותואר נטייה I נקבה, שם עצם נטייה I זכר, שלילה אדברביאלית
XIII	הפועל imperfectum, הבעה עקיפה באמצעות acc. c. inf., נושא המשפט ושלילתו
XIV	שמות תואר חריגים מנטיות I, II, הבעה עקיפה באמצעות acc. c. inf., נושא המשפט
XV	שימושי תווית היידוע, αὐτός ὁ לציון זיהוי, ציון תוצאה, הבעה עקיפה באמצעות acc. c. inf. וזמנו, inf. פסוקיות ומשפטים טפלים
XVI	כינוי בלתי מסוים, כינויים רומזים המציינים איכות, כמות, גיל, הפועל imp. et
	inf.aor.act. et med. הוראת גזע האוריסט
XVII	part.aor.med., ind.aor.act. et med. הוראת גזע האוריסט
XVIII	שם עצם ותואר נטייה III
XIX	שם עצם ותואר נטייה III שגזעם מסתיים ב- -vt-, הפועל ind., inf., part.fut.act. et
	med. πᾶς, ὅς+part.
XX	בינוני part.praes., fut., aor. act.
XXI	הפועל con.i.praes.act., med-pass., aor.act., med. שימושו במשפטים ראשיים, שלילת התנאי
XXII	שם העצם נטייה III "המשפחה", con.i. בפסוקיות : תכלית, תנאי לעתיד, זמן עתיד
XXIII	הפועל optativus, opt.praes.act., m-p., aor.act., med. במשפטים ראשיים : משאלה, אפשרות, optativus בפסוקיות : תנאי קלוש
XXIV	דירוג שם התואר ותואר הפועל נטיות I, II, III, הפועל εἰμί, inf. (acc. c.) לא בהבעה עקיפה : לוואי מצב לנושא ה- inf.
XXV	coniunctivus בפסוקיות : תנאי בלתי מסוים - פסוקיות זיקה, זמן ומקום מותנות/כלליות, משפט ראשי ב- ind. של זמן ראשי
XXVI	optativus, genetivus absolutus בפסוקיות : תנאים שאינם חלים על מקרה מסוים - פסוקיות זיקה, זמן, מקום מותנות/כלליות, משפט ראשי ב- ind. של זמן עבר

I	הפועל גזע perfectum, fut.pf.act., plpf., pf., הוראת גזע perfectum, מערכת הזמנים של הפועל על היבטיו
II	הפועל opt.fut.act, med., pass., fut.pf.m-p., plpf., pf., צורות יסוד של הפועל, opt. בהבעה עקיפה טפלה לזמן עבר : משפטי חיווי
III	הפועל מזיגות גזעי ε, opt. בהבעה עקיפה טפלה לזמן עבר : משפטי שאלה, הבעה עקיפה משתמעת : תכלית
IV	שם העצם נטייה III -εύς, -ις, coni. בפסוקיות : פסוקיות מושא לפעלי פחד
V	הפועל מזיגות גזעי α, הבעה עקיפה באמצעות acc.c.inf. שלילת המשפט המצוטט, modus של משפטים טפלים ופסוקיות בהבעה עקיפה טפלה למבע בזמן עבר, accusativus graecus, משאלות ללא סיכוי
VI	מספרים מונים וסודרים, כינוי הזיקה ὅστος, כינויי זיקה מוארכים, adverbia relativa מוארכים, משפטי קריאה
VII	הפועל מזיגות גזעי ο, שלילת τίς, τι
VIII	הפועל aor.II act., med., μέσος, πᾶς ומיקומם
IX	שם עצם ותואר מזיגות גזעי ο, ε, α, ind. של עבר בליווי ᾶν : אפשרות בעבר, בלתי מנוצלת בהווה, משפטי תנאי מנוגדים למציאות, הבעה עקיפה של הנ"ל
X	נטיית פעלי γ, κ, α, aor. II pass., פתיחת משפטי שאלה בהבעה עקיפה
XI	שם עצם ותואר נטייה III -ες, ind. של עבר בליווי ᾶν : אפשרות בלתי מנוצלת בעבר, אי חזרה על מילות יחס
XII	נטיית פעלי φ, π, β, הבעה עקיפה טפלה לפעלי הכרה וידיעה באמצעות משפט טפל או בינוני
XIII	דירוג שם התואר חריגים, ὁ αὐτός עם dat. בשימוש אידיומטי
XIV	נטיית פעלי θ, τ, δ, fut. של פעלי ἴζω, שלילת בינוני בלתי מיועד
XV	שם עצם ותואר נטייה III -υς, -εια, -υς, -υς ודירוגם
XVI	נטיית פעלי λ, μ, ν, ρ
XVII	הפועל aor. II act. של פעלים ששורשם מסתיים בתנועה, שלילת בינוני מיועד, aor. בפתגמים ובכללים
XVIII	נטיית הפעלים האתמטיים praes. et impf. act., m-p., fut. et aor. I act. et med. בזמנים שאינם בעלי נטייה מיוחדת, infinitivus כציווי
XIX	נטיית הפעלים האתמטיים aor. II act. et med.
XX	נטיית הפעלים האתמטיים pf. II act. ופעלים חריגים, עוד לפסוקיות מושא לפעלי חשש ופחד מפני אירוע שכבר בא לעולם
XXI	נטיית פעלים אתמטיים לקויים, שימושו של εἶμι בפרוזה האטית
XXII	תרגילי חזרה וקריאת טקסט : אפלטון, האפולוגיה של סוקראטס

XXIII תרגילי חזרה וקריאת טקסט : אפלטון, האפולוגיה של סוקראטס

XXIV תרגילי חזרה וקריאת טקסט : אפלטון, האפולוגיה של סוקראטס

XXV תרגילי חזרה וקריאת טקסט : אפלטון, האפולוגיה של סוקראטס

XXVI תרגילי חזרה וקריאת טקסט : אפלטון, האפולוגיה של סוקראטס